

Alumox AS
Rødvika industriområde
6460 EIDSVÅG I ROMSDAL

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00

Telefaks: 22 67 67 06

E-post: postmottak@sft.no

Internett: www.sft.no

Dato: 18.01.2005

Vår ref.: 2005/48

Deres ref.: Brian Thomsen

Saksbehandler: Bente Sleire, telefon: 22573559

Oversendelse av tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

Statens forurensningstilsyn har ferdigbehandlet søknad av 29. april 2003 om nytt deponi og har besluttet å gi tillatelse på visse vilkår samt å endre produksjonsrammen for omsmelteverket. Tillatelse til omsmelteverk samt til eksisterende og nytt deponi er samlet i én tillatelse som erstatter alle tidligere tillatelser gitt til virksomheten. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt. Vedtak om tillatelse til nytt deponi og endring av produksjonsramme kan påklages.

1. Innledning

Vi viser til Deres søknad om tillatelse til nytt deponi for saltslagg av 29. april 2003, til brev datert 2. juli 2003 vedlagt forhåndsmelding om konsekvensvurdering for deponi, til konsekvensutredning for deponi datert SFT 15. april 2003, til brev datert 7. oktober 2004 og til sakens øvrige dokumenter.

Statens forurensningstilsyn (SFT) gir med dette tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven på visse vilkår. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brev. Tillatelse til nytt deponi er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11 jf § 16. Endringer av vilkår i tidligere tillatelser er gitt med hjemmel i samme lovs § 18. SFT har lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i tillatelsens pkt. 3 flg. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen i den grad opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i tillatelsens tabell 1. For virksomheter hvor slike stoffer benyttes som innsatsstoffer eller dannes under produksjonen, er utslipp av stoffene bare omfattet av tillatelsen dersom dette fremgår uttrykkelig av vilkårene i tillatelsens pkt. 3 flg. eller utslippene er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

Det understrekes at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf forurensningsloven § 56.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene er nevnt i tillatelsen. For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle for bedriften viser vi til SFTs hjemmesider på internett, www.sft.no.

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

2. Sammendrag av saken

En mer utfyllende beskrivelse av deponiområdet, sigevannsoppsamling, konsekvenser for samfunn, landskap og miljø slik den framgår av konsekvensvurderingen, høringsuttalelser i saken og SFTs begrunnelse for avgjørelsen er gitt i vedlegg 2a, jf kartskisse vedlegg 2 b. Nedenfor følger et sammendrag av vedlegg 2a.

2.1. Produksjonsforhold og utslipp fra omsmelteverket

Alumox AS har tillatelse til produksjon av utsmeltet aluminium fra dross og omsmelting av aluminiumsskrap på Rød i Eidsvåg på et området regulert til industriformål. SFT har redusert produksjonsrammen for omsmelteverket med ca 60 % etter dialog med bedriften.

Det er utslipp til luft av støv og fluor fra omsmelteverket. Da virksomheten er plassert i et jordbruksområde, har den krav om årlige målinger av fluor i beitegress. I tillegg skal fluor i vegetasjonen undersøkes på grunn av observerte sviskader. Tidligere problemer med ”røykteppe”, som skyldtes diffuse utslipp fra smelteovnene, er løst ved hjelp ett nytt anlegg for oppsamling/rensing av slike utslipp. For øvrig skal omsmelteverket vurderes på bakgrunn av EUs IPPC direktiv for å sikre at bruk av best tilgjengelig teknologi (BAT) er implementert innen 1.10.2007.

2.2 Søknad om nytt deponi

2.2.1 Saksbehandling

Bedriften har tillatelse til å benytte et deponi i Bergmesteren på Raudsand (heretter deponi 1) til saltslagg og filterstøv fra omsmelteprosessen. Deponi 1 har tidligere vært benyttet av Aluscan, men fra januar til oktober 2003 ble det gitt tillatelse til å deponere saltslagg og filterstøv fra omsmelteverket på Rød i deponi 1. Gjenværende kapasitet i deponiet er grovt anslått til ca. 80 000 tonn.

Omsmelteverket ble tatt under konkursbehandling 10. oktober 2003. Bostyret ved advokatfirmaet Øverbø med flere har overtatt det administrative ansvaret for virksomheten, og har informert SFT om at virksomheten i sin helhet er solgt til Alumox AS som opprettholdt søknad om tillatelse til nytt deponi i Bergmesteren.

Søknad datert 29. april 2003 om tillatelse til nytt deponi (heretter deponi 2), forhåndsmelding og konsekvensvurdering har vært kunngjort og sendt på høring i samsvar med plan- og bygningslovens § 33-3. Det vises til rapportene 410071-2 og 410071-3 og 410717-1 fra Multiconsult. SFT anser utredningsplikten som oppfylt.

2.2.2 Hva søknaden gjelder

Deponiområdet ligger i det gamle gruveområdet for uttak av jernmalm i Rødsand Gruver. Terrenget er rast sammen som følge av tidligere gruvedrift og er uegnet for alminnelig ferdsel. Området er avstengt for uvedkommende med gjerde og bom.

Søknaden gjelder deponering av 50 000 tonn/år saltslagg, 3000 tonn/år filterstøv samt en totalt mengde møllestøv på 30 - 40 000 tonn. Saltslagg og møllestøv er klassifisert som farlig avfall og består hovedsakelig av aluminiumsoksid, salter og noe metallisk aluminium. Saltinnholdet vil være lavere enn i saltslagg som tidligere er deponert. Avfallet reagerer med vann og danner metangass, ammoniakk og fosfin. Filterstøv er ikke reaktivt.

Deponiet søkes lagt i et dagbrudd omtrent 150 meter nordvest for deponi 1 og ca. 600 m vest for Sunndalsfjorden og søkes etablert direkte på fjell. Bunnen består av rød gneis som er en relativt massiv og tett bergart. I følge søknaden vil denne bergarten oppfylle avfallsforskriftens krav til permeabilitet og tykkelse, og ekstra bunn- og sidetetting er vurdert som unødvendig. Det søkes om unntak fra forskriftens krav om bunnmembran.

Sigevann og overflatevann som er i kontakt med avfallet, eller som kan være påvirket av utlekking fra avfallet, skal samles opp i og ledes i det underliggende gruvesystemet for utfelling av tungmetaller og rensing. Utslippspunkt for sigevann til sjø vil bli det samme for begge deponiene. Utløpet fra gruva ligger på kainivå og går via overløp til sjø. Sigevannet er søkt sluppet ut i dypvannsutslipp på 30 meter.

2.2.3. Konsekvenser for samfunn, naturressurser og miljø

Gjenvinning av aluminium fra restprodukter anses som viktig av ressurs- og samfunnshensyn. Alumox AS vil bli den største private arbeidsgiver i kommunen og har derfor stor betydning for lokalsamfunnet.

Deponiet berører ikke lokale eller nasjonale verneverdier. Noe skogskader som følge av støv kan forventes sør og vest for deponi 2 og noe østover ned mot fjorden. Mot nord ligger en naturlig støvbarriere i landskapet. Deponiet skal suksessivt tildekkes, og etter avsluttet deponering forventes at naturlig vegetasjon gjenopprettes.

Sedimentene rundt utløpet til Sunndalsfjorden er sterkt forurensset. Utslippsmengden fra eksisterende deponi vil bli betydelig mindre enn tidligere utslipp av prosessvann fra Aluscan, og det forventes at både mengder og konsentrasjoner av stoffene vil være betydelig redusert. Det er også forventet en bedring i gruvas rensekapasitet etter at tilførselen av prosessvann er falt bort. Noe eutrofiering/begroing rundt utslippet på grunn av ammoniakk kan likevel forventes, men de negative virkninger vil være små sammenlignet med tidligere. Utvasking av stoffer som kan være drenert gjennom gruvesystemet, f. eks PAH, vil trolig også avta når vanngjennomstrømningen avtar.

Støy som følge av deponidriften vil være fra transport av masser og innfylling i deponiet. Støyen anses ikke å ha konsekvenser av betydning for naboer eller friluftsliv.

2.2.4. Uttalelser til søknad, melding og/konsekvensvurdering

Det er kommet uttalelser til søknaden blant andre fra Nesset kommune ved Rådmannen og kommunelegen og fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Fylkesmannen viser til at bunnsedimentene utenfor Raudsand er sterkt forurensset, og nye utslipp må ta hensyn til tiltaksplan for Sunndalsfjorden som er basert på opprydding og minimalisering eller stans av utslipp. Kommunelegen i Nesset mener at vurderinger av utslipp til vann bør gjelde råd mht bruk av fisk og skalldyr samt krav til sigevannskontroll. Spredning av støv og ammoniakk vil kreve systematisk tildekking av deponiet og streng kontroll. Kommunelegen tar også opp problemer med støvutslipp fra omsmelteverket.

2.3. SFTs avgjørelse og begrunnelse

Alumox AS driver gjenvinning av aluminiumsavfall, noe som bare bruker 10 % av energimengden sammenlignet med primær aluminiumsproduksjon. SFT anser dette både som energi- og ressursmessig viktig. Det finnes pr. i dag ingen virksomheter som mottar avfall fra sekundær aluminiumsindustri (saltslagg og filterstøv) for prosessering i Norge, og prosessering i utlandet anses i dag ikke som aktuelt ut fra økonomiske hensyn. SFT har derfor ut fra en totalvurdering funnet at tillatelse til deponi 2 på bestemte vilkår kan gis, og at kravet om å flytte møllestøvet kan frafalles. Vilkår og frister for gjennomføring av vilkår fremgår av dette brevets pkt 5 og av selve tillatelsen (vedlegg 1).

På bakgrunn av konsekvensvurderingen/miljøriskovurderingen finner SFT at det kan gis unntak fra kravet i avfallsforskriftens kapittel 9 om kunstig tetningsmembran i bunn og sider av deponiet. Det forutsettes da at enkelte ytterligere tiltak for oppsamling av sigevann og avledning av overflatevann og nedbørsvann iverksettes slik at vannmengdene i oppsamlingssystemet for sigevann reduseres og direkte avrenning til sjøen av forurensset vann unngås.

Undersøkelser av enkeltstoffer i deponiet og i utslippet etter at påvirkning av utslipp fra Aluscan har opphørt, tilsier at det er god tilbakeholdskapasitet i oppsamlingssystemet for sigevann, og at renseeffekten i gruva er god. Dette skal verifiseres gjennom vilkår stilt i tillatelsen. Konsekvensutredningen tilsier også at komponenter som skyldes forurensinger som kan ligge i gruva ikke vil følge med sigevannet ut i sjøen og bidrar til ny forurensning. Dette skal også verifiseres, spesielt når det gjelder PCB og PAH.

En viss eutrofiering rundt utslippet er å forvente som følge av ammoniakk i sigevannet. Ammonium er også akutt giftig og bidrar til økt saltholdighet utenfor utslippet. SFT har derfor stilt krav om at det gjennomføres økotoksikologiske undersøkelser av utslippet for å se om utslippet fra deponiene påvirker levende organismer i fjorden.

Det foregår fylkesvise tiltaksplaner for Sunndalsfjorden som er basert på opprydding av forurensning og minimalisering eller stans av utslipp. SFTs vurdering er at utslippene vil være så små at de ikke kommer i konflikt med tiltaksplanen for fjorden. Utslippet er samlet i ett punkt som skal overvåkes og eventuelt kunne renses i drifts- og etterdriftsfasen.

Etter en samlet vurdering finner SFT at konsekvensene for vannmiljøet vil være små både isolert sett og sammenlignet med situasjonen da Aluscan var i drift. Det forutsettes da at forannevnte tiltak for ytterligere oppsamling av sigevann og for å hindre oversvømmelser ved perioder med mye nedbør eller snøsmelting iverksettes.

Med unntak av mulig påvirkning på skogen kan ikke SFT se at bruk til deponiformål forringer selve området som sådan utover dagens tilstand. Utslipp til luft av ammoniakk fra deponiene skal overvåkes og støvutslipp begrenses slik at skogskader av betydning unngås.

SFT har stilt krav om at tildekningen bør være slik at tilførsel av oksygen og utlufting av ammoniakk blir sikret. Etter at deponert avfall er ferdig avreagert, vil området avslutningsvis bli dekket med vekstlag og tilsådd/beplantet. Det stilles krav til avslutning og etterdrift av deponi 2, og at det gis garanti for dette på samme måte som for deponi 1.

3. Varsel om at deponitillatelsen kan bli endret

Det følger av IPPC-direktivet at det skal stilles krav om at beste tilgjengelige teknikker (BAT) benyttes innen 1.10.2007, og at dette også gjelder behandling av saltslagg. SFT er kjent med at de fleste land i Europa har gått eller vil gå bort fra deponering som akseptabel disponeringsløsning for saltslagg. Det betyr at deponering trolig ikke lenger vil bli ansett som BAT, og at det i fremtiden kan bli stilt krav om at saltslagget gjenvinnes.

På denne bakgrunn understreker vi at Alumox AS trolig ikke kan basere seg på å deponere saltslagg etter 1.10.2007. Vi har derfor stilt krav om at bedriften redegjør for eventuelle planer og vurderinger som gjelder annen saltslaggdisponering enn deponering.

4. Konklusjon

SFT har funnet å kunne gi tillatelse til deponering av saltslagg, filterstøv og møllestøv i nytt deponi slik det er søkt om på bestemte vilkår, herunder oppsamling av sigevann i lukket system ned i gruva. Det skal gjennomføres utslippsmålinger og økotoksikologiske undersøkelser av sigevannsutslipp. Det er også stilt krav om driftsplan og om plan for avslutning og etterdrift samt finansiell garanti tilsvarende det som gjelder for deponi 1. SFT varsler at det kan bli foretatt endringer i deponitillatelsen, og har bedt bedriften redegjøre for alternative løsninger for saltslaggdisponering.

For deponi 1 frafalles krav om å sette av plass til møllestøv, og vi ber om en ny beregning av gjenværende kapasitet og en oppfyllingsplan for deponiet.

For omsmelteverket på Rød er produksjonsrammen redusert i forhold til tidligere ramme, og anlegget kan starte når krav som gjelder garanti for deponi 1 er oppfylt. Det er satt ny frist til 1.11.2005 for vurdering i følge IPPC-direktivet.

5. Frister

Tabellen på neste side gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak og annet som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Vilkår
Innbetaling av garanti for deponi 1	Før oppstart av omsmelteverk	9.2.7
Gjennomgang av omsmelteverket mht IPPC-direktivet og vurdere alternativer for saltslagg	Innen ½ år, senest 1.11.2005.	4.6
Fluormålinger i beitegress	Hvert år fra 2006, rapportering 1.11. hvert år.	4.5
Fluormåling bjørk	I 2006, rapportering 1.11.2007	4.5
Beregning/anslag gjenværende kapasitet deponi 1 med skisse/plan for oppfylling	½ år etter oppstart, senest 1.11.2005.	9.2.5
Oppsamling av åpent sigevann fra deponi 2 i lukket system ned i gruva	Før oppstart av deponi 2	9.3.3
Avledning av nedbørsvann for deponi 2	Før oppstart av deponi 2	9.3.4
Tetningsvegg mot øst	Før oppstart av deponi 2	9.3.5
Forslag til overvåkningsprogram for utslipp til vann og luft for deponi 2	3 mnd før oppstart av deponi 2	9.3.6
Forslag plan for avslutnings- og etterdrift deponi 2	3 mnd før oppstart av deponi 2	9.3.9
Kostnadsoverslag og forslag finansiell garanti deponi 2	3 mnd før oppstart av deponi 2	9.3.10
Økotoksikologiske undersøkelser	I 2005 og 2007, rapport 1.11.05/07	12.1

6. Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til SFT.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. SFT eller Miljøverndepartementet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette, og om saksbehandlingsregler og andre regler kan fås ved henvendelse til SFT. Kopi av dette brev med vedlegg er sendt i følge adresseliste på neste side.

Med hilsen

Siri Sorteberg (e.f)
seksjonssjef

Bente Sleire
senioringeniør

Vedlegg:

1. Utslippstillatelse med vilkår
- 2a. Beskrivelse av deponiet i hht konsekvensvurdering, høringsuttalelser og SFTs avgjørelse og begrunnelse.
- 2b. Kartskisse over deponiområdet

Kopi til:

Adv. firmaet Øverbø Standal Myrset Rødstøl Krohn Sæter DA, Julsundvn. 4, 6412 Molde
Nesset kommune v. Rådmannen, 6460 Eidsvåg i Romsdal
Nesset kommune v. Kommunelegen, 6460 Eidsvåg i Romsdal
Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelingen, Fylkeshuset, 6400 Molde
Beboere på Raudsand v/Gerd Bersås, 6462 Raudsand
Beboere på Raudsand v/Nils Allan Sivertsen, 6462 Raudsand
Norges Miljøvernforbund, Postboks 593, 5806 Bergen
Nærings- og handelsdepartementet, Postboks 8014 Dep, 0030 Oslo
Kolo Veidekke AS, 6462 Raudsand

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

for

Alumox AS

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr 6, § 11, jf § 16. Endringer i tidligere tillatelser er gitt i medhold av samme lovs § 18 1. ledd nr. 5. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 29. april 2003, forhåndsmelding og konsekvensutredning for deponiet samt undersøkelse av Sunndalsfjorden og opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilkårene i tillatelsen er gitt fra side 2.

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med SFT endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen som kan ha miljømessig betydning.

Tillatelsen gjelder fra dags dato, og erstatter alle tillatelser som er gitt tidligere til omsmelteverket på Rød og til deponi. Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende SFT en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at SFT kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata:

Bedrift	Alumox AS
Beliggenhet/gateadresse	Rødvika industriområde
Postadresse	6460 Eidsvåg
Kommune og fylke	Nesset i Møre og Romsdal
Org. nummer (bedrift)	88107052
NACE-nummer og bransje	27.4 Produksjon av andre ikke-jernholdige metaller
NOCE-nummer	105.12
Kategori for virksomheten ¹	2.5 og 5.1

SFTs referanser

Arkivkode 408/93-032	Anleggsnummer A 61391	Kontrollklasse ² 3
----------------------	-----------------------	-------------------------------

Tillatelse gitt: 22.12.94	Endringsnummer: 3	Sist endret: 22.10.2001
Siri Sorteberg (e.f.) seksjonssjef Bente Sleire senioringeniør		

¹ Jf Forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

² Jf Forurensningsforskriften kapittel 39 om innkreving av gebyrer til statskassen for SFTs konsesjonsbehandling og kontroll av forurensende virksomhet med konsesjonsplikt

1. Produksjonsforhold/utslippsforhold:

Tillatelsen gjelder utslipp i forbindelse med omsmelting av inntil 70 000 tonn aluminium skimming/dross og 10 000 tonn ulakkert aluminiumskrap pr. år i omsmelteverket på Rød.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået som er lagt til grunn i søknaden, medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

Tillatelsen gjelder også utslipp fra et deponi i Bergmesteren på Raudsand som er i bruk (deponi 1) og et nytt deponi i samme område (deponi 2) som skal tas i bruk når deponi 1 er fullt. Tillatelsen gjelder en total fyllingsmengde for deponi 1 på 80 000 tonn saltslagg og filterstøv til sammen. For deponi 2 er det årlig tillatt å deponere 50 000 tonn saltslagg og 3000 tonn filterstøv. I tillegg tillates permanent deponering av 30 000 tonn møllestøv som er mellomlagret i deponi 2 og 9000 tonn møllestøv fra kaiområdet. Krav til deponiene er gitt i pkt 9.

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 flg. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2. Overholdelse av grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene, skal ikke avvike fra det som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i søknaden medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4. Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere SFT om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt 10.4.

2.5. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

3. Utslipp til vann fra omsmelteverket

3.1. Utslippssted for prosessavløp

Bedriften har ikke utslipp av prosessavløpsvann.

Der det er skipsfart skal bedriften sørge for godkjenning etter havneloven.

3.2. Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

3.3. Sanitæravløpsvann

Bedriften må sørge for å innhente særskilt tillatelse til eventuelt utslipp av sanitæravløpsvann der dette er påkrevd etter forurensningsforskriftens kapittel 12. Ved tilknytning til offentlig avløpsnett fastsetter den ansvarlige for nettet nærmere krav.

3.4. Oljeholdig avløpsvann fra verksteder o.l.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann skal renses tilfredsstillende og i henhold til forurensningsforskriftens kapittel 13.

3.5. Mudring

Dersom det på grunn av sedimentering i forbindelse med bedriftens utslipp skulle vise seg å være nødvendig med mudring, skal det innhentes nødvendig tillatelse fra forurensningsmyndigheten. Slik mudring må bekostes av bedriften.

4. Utslipp til luft fra omsmelteverket

4.1. Utslippsbegrensninger

Følgende utslippsgrenser gjelder:

Utslipps-komponent	Utslipps-Kilde	Utslippsgrenser		Gjelder fra
		Konsentrasjons-grense (mg/Nm ³)	Løpende langtidsgrense (tonn/år)	
		Midlingstid: time		
Støv	Slagglager og produksjons hall	25	7	d.d.
Fluorider*		5	0,8	d.d.
Støv	Smelteovner	25	7,5	d.d.
Fluorider*		5	0,8	d.d.

G= å Ö=cL k ã P=çÖÖ=íçåå=cL™ê=

Utslippsgrensene gjelder for tre smelteovner samt slagglager og produksjonslager og omfatter diffuse utslipp. Utslippsgrensene skal overholdes uavhengig av endringer i avgassmengde/luftmengde.

Konsentrasjonsgrensene baseres på måleverdier midlet over en time under normal drift.

4.2. Krav til utslippspunkter

Avgasser fra eksisterende anlegg/prosessenheter tillates ledet ut gjennom eksisterende utslippssystem med de utslippspunkter/-høyder som er oppgitt i tidligere søknader for omsmelteverket.

4.3 Krav til begrensning av diffuse utslipp- varsling til SFT

Det skal foreligge rutiner for i størst mulig grad å begrense diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting og renseanlegg, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet. Herunder ligger at ytterdører, slik som ytterdørene/ portene til produksjonshallen, skal være lukket så fremt det ikke foregår inn- og ut transport gjennom dørene/portene. Tilsvarende gjelder støvreduserende rutiner for å begrense støving knyttet til intern transport utendørs. Rutinene skal dokumenteres i bedriftens internkontrollsystem.

4.3 Renseanlegg, råvarelager, produksjonshall m.m.

Aluminiumsdross- og skrap (råvarer til produksjon) skal lagres innendørs og holdes tørt. Saltslag skal mellomlagres innendørs for avkjøling før det fraktes til avfallsbehandling.

4.4 Forbruk av brensel

For bruk av fyringsolje gjelder forureningsforskriftens kapittel 8 om svovelinnhold i ulike oljeprodukter.

4.5. Undersøkelser av utslippenes virkninger på vegetasjonen

Forurensningsnivået i gressprøver fra omkringliggende jordbruksområder skal undersøkes årlig og første gang i 2006 i hht etablert undersøkelsesprogram. Nabovarsling før innsamling av gressprøvene foretas, og krav om oppbevaring av et ekstra sett prøvemateriale ved bedriften, skal inngå i overvåkningsprogrammet. Undersøkelsen skal inngå som et ledd i bedriftens internkontrollprogram. Resultatene skal sendes SFT innen 1. november hvert år, første gang 1.11.2006.

Det skal i samråd med uavhengig kompetent faginstans tas minimum 3 prøvesett av rogn og bjørk i et belte 50 - 400 m fra bedriften i dominerende vindretning. Prøvene skal tas i august-september 2006 og resultatene sendes SFT innen 1.11.2006. Prøvene skal analyseres på fluor, eventuell også andre stoffer som kan stamme fra omsmelteverket ved Alumox og være skadelige for skogen. Prøvene skal sammenlignes med referanseprøver og evalueres mhp på mulig skogskade.

SFT kan på bakgrunn av resultatene lempet på eller innskjerpe undersøkelsesprogrammet.

5. Vurdering i forhold til IPPC-direktivet

Det skal innen ½ år etter oppstart av omsmelteverket og senest innen 1.11.2005 foretas en vurdering av virksomhetens utslipp i forhold til i EUs Reference Document on Best Available Techniques in the Non Ferrous Metals industries (BREF). Vurderingen skal gjøres med tanke på bedriftens plikt til å komme ned på de utslippsnivåene som er angitt som mulig ved å ta i bruk best tilgjengelige teknologi (BAT) innen 1.10.2007. Vurderingen skal inneholde en beskrivelse av nødvendige endringer og tiltak som gjelder omsmelteverket og kostnader forbundet med dette. I tillegg skal bedriften redegjøre for eventuelle planer og vurderinger som gjelder annen saltslaggdisponering enn deponering.

6. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurensning på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendige, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurensning grunnen eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven.

7. Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, herunder hjelpekjemikalier som vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler m.m.

Kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal være testet med hensyn til nedbrytbarhet, toksisitet og bioakkumulerbarhet.

Bare laboratorier som er godkjent i henhold til Good Laboratory Practice (GLP) og/eller akkreditert i henhold til NS-EN/IEC 17025:1999, kan benyttes til uttesting.

Bedriften plikter å etablere et system for substitusjon av kjemikalier og råstoffer. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier og råstoffer som benyttes, og av om alternativer finnes. Så vel skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.³

8. Støy

8.1 Maksimalt tillatt støynivå

Bedriftens bidrag til støy i omgivelsene skal ikke medføre overskridelser av følgende grenser for ekvivalent kontinuerlig støynivå i dBA, målt ved nærmeste bolig, eller annen bolig som eventuelt blir mer støyutsatt:

Hverdager 0600-1800	Kveld 1800-2200 Søn- og helligdager 0600-1800	Natt 2200-0600
50	45	40

Høyeste maksimale lydnivå målt i dBA-fast skal ikke overstige grenseverdien for ekvivalentnivået med mer enn 10 dBA.

Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggs-virksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

Miljømyndighetene er i ferd med å revidere retningslinjene for industristøy og innføre nye støygrenser blant annet som følge av EUs rammedirektiv for støy (direktiv 2002/49/EF). Nye støykrav blir vurdert når disse er ferdige.

9. Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder mellomlagring av katodeavfall og annet farlig avfall skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/ eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

³ Jf Produktkontrollloven av 11.06.79 nr. 79 § 3a

9.2. Deponi 1- eget deponi for farlig avfall

Tillatelsen gjelder fra d.d. til deponiet er fullt.

9.2.1 Kategori og avfallsmengder

Deponi 1 er klassifisert som kategori 1: deponi for farlig avfall i følge avfallsforskriftens kapittel 9 og tillates benyttet til deponering av saltslagg og filterstøv fra omsmelteverket på Rød. Deponi 1 ligger i Bergmesteren på Raudsand, og er avgrenset til det området som tidligere er brukt av Aluscan og Aluvest. Deponiets beliggenhet og sigevannsoppsamling fra deponiområdet er skissert i vedlegg 2 b.

Tillatelsen gjelder en total deponert mengde på inntil 80 000 tonn saltslagg og filterstøv. Dersom det i følge ny beregning, jf pkt 9.2.5, eller av miljømessige eller geotekniske årsaker skulle vise seg å ikke være forsvarlig å deponere så mye, skal bedriften på eget initiativ stanse deponeringen.

9.2.1. Nedbørsvann og sigevannsutslipp

Det må føres kontroll med inntrenging av nedbørsvann i deponiet. Innsig av grunn- og overflatevann skal ledes utenom deponiet og utenom bekkene i området. Forurenset vann og sigevann fra deponiet skal samles opp nærmest mulig deponiet og ledes ned i gruva via sjakt 4 (jf vedlegg 2 b).

Sigevann fra deponiet via gruva tillates sluppet ut i Sunndalsfjorden gjennom et utslippspunkt på 30 meter dyp.

9.2.3 Utslipp til luft og støy

Støvutslipp og støy fra aktiviteter tilknyttet deponiet, samt trafikk til og fra deponiet skal begrenses mest mulig.

9.2.4 Overvåkning/kontrollprogram

Bedriften skal ha et overvåkingsprogram for utslipp til luft og vann og av sigevannsmengder og sigevannskvalitet som gir et representativt bilde av utslipp fra deponiet i driftsfasen. Overvåkingen skal også gi et bilde av spredning og sedimentasjon av de ulike komponentene rundt utslippet. Overvåkningsprogram i tråd med rapport 410071-1 av 9. april 2003 fra Multiconsult fremlagt med brev datert 29. april 2003 er funnet dekkende, jf brev fra SFT datert 25. juni 2003. Det vises også til avfallsforskriftens kapittel 9 vedlegg III.

Resultatene fra kontrollmålingene skal rapporteres til SFT innen 1. mars hvert år første gang 1.3.2006. Hvis sigevannets innhold av forurensende stoffer, påvist vha kjemiske analyser medfører fare for nedsatt miljøkvalitet av resipient, kan SFT pålegge rensing av sigevannet.

9.2.5 Inngjerding, driftsplan og journal

Deponiområdet skal være inngjerdet, jf deponiforskriften vedlegg I nr. 7. Dette vilkåret kan oppfylles ved at hele området inngjerdes iht krav fra Bergvesenet. Så lenge deponiet ikke er bemannet, skal port/bom opp til deponiområdet være låst.

En ny beregning/anslag over deponiets gjenværende kapasitet skal utarbeides innen 1/2 år etter oppstart av omsmelteverket og senest innen 1.11.2005. Med beregningen skal følge en oversikt/skisse over deponiet som viser oppfylt og gjenværende areal samt en plan/skisse over hvordan deponiet er tenkt fylt opp i terrenget.

Bedriften skal følge tidligere utarbeidet driftsplan for deponiet som inneholder tiltak for å redusere lokale ulemper som støv, estetiske hensyn etc. samt rutiner for begrensnig av fyllingsarealet og for tildekking. Det skal føres journal over daglig drift og mengder avfall som deponeres.

9.2.6 Avslutning og etterdrift

Bedriften har utarbeidet plan for etterdrift (omfattende vedlikehold, overvåking og kontroll av forurensningsutslipp) i minst 30 år for deponiet. SFT har funnet planen dekkende. Ved avsluttet drift skal hele deponiet tildekkes i hht. avslutningsplanen. Det skal sørges for at det øverste laget er jord, og området skal beplantes på en måte som gjør at området passer med den naturlige vegetasjon.

9.2.7 Krav om finansiell garanti

Bedriften skal ha etablert en tilfredsstillende finansiell garanti eller annen tilsvarende sikkerhet for deponiet for å sikre at forpliktelsene som følger av denne tillatelsen, herunder kravene til nødvendige tiltak i avslutnings- og etterdriftsfasen, kan oppfylles.

En garanti på kr. 350 000,- skal i hht til tidligere vedtak* være opprettet før omsmelteverket startes opp.

9.3. Deponi 2 - eget deponi for farlig avfall

9.3.1 Tillatelsens varighet, deponikategori og avfallsmengder

Tillatelsen gjelder fra deponi 1 er fullt.

Deponi 2 er klassifisert i kategori 1: deponi for farlig avfall i følge avfallsforskriftens kapittel 9 og tillates benyttet til deponering av saltslagg og filterstøv fra omsmelteverket på Rød samt mellomlagret møllestøv. Deponi 2 ligger i Bergmesteren på Raudsand omtrent 150 meter nordvest for deponi 1 og ca. 600 vest for Sundalsfjorden, jf kartskisse vedlegg 2b.

Tillatelsen gjelder en årlig fyllingsmengde på 50 000 tonn saltslagg og 3000 tonn filterstøv og permanent deponering av 30 000 tonn møllestøv som er mellomlagret i deponi 2 og 9000 tonn møllestøv fra kaiområdet*.

9.3.2. Krav til utforming av deponiet

Dagbruddet der deponi 2 er søkt lagt, har form som en stor hellende grøft i landskapet fra vest mot øst. Nedstrøms møllestøvlageret følger vannet naturlig fall langs bunnen til nedkant av dagbruddet der det drenerer gjennom fyllmassen og inn i gruvesystemet.

Deponiet skal være utformet slik at de geologiske og hydrogeologiske forhold under og nær deponiet har tilstrekkelig tilbakeholdelseskapasitet til at faren for forurensning av omgivelsene, og særlig grunnvann, forebygges. Deponiet ligger på bergrunn som oppfyller krav i avfallsforskriftens kapittel 9 vedlegg I til fysisk barriere og har en tetthet som minimum tilsvarer et mineralsk sjikt med permeabilitet $K \leq 1.0 \times 10^{-9}$ m/s og tykkelse ≥ 5 m. K er mineralsjiktets hydrauliske ledningsevne målt i meter per sekund (m/s). Det er gitt unntak fra krav om ekstra bunnmembran på vilkår om tiltak som gjelder oppsamling av sigevann og avledning av overflatevann, pkt 9.3.3 og 9.3.4.

* Jf brev fra SFT datert 29.10.2004.

9.3.3 Krav til sigevannsoppsamling

Sigevann skal samles opp nærmest mulig deponiet og møllestøvlageret slik at alt sigevann ledes lukket ned i gruvesystemet. Det innebærer blant annet at forurenset vann som går åpent i dagen (f. eks fra punkt G til punkt B, jf vedlegg 2 b) skal ledes i lukkede systemer ned mot gruva slik at tilførsel av forurenset vann direkte til sjøen unngås.

Sigevann tillates sluppet ut på 30 m dyp.

9.3.4 Krav til avledning av nedbørsvann

I følge konsekvensutredningen er rørsystemet ikke tilstrekkelig til å håndtere alt vannet som drenerer ut av bremsebanetunnelen (jf vedlegg 2b). Oversvømmelser kan forventes ved mye nedbør og snøsmelting ved at vann renner over fangdam i område A (vedlegg 2b) og videre nedover lia i åpent terreng. Det skal derfor gjøres tiltak for å lede nedbørsvann utenom deponiet og utenom bekkene i området slik at direkte avrenning til sjøen av forurenset vann unngås.

9.3.5 Krav til tetningsvegg mot sjøen

For å hindre ukontrollerte utsig mot øst (mot fjorden), skal det etableres en tetningsvegg med utløp til en kum slik at alt sigevann samles i kummen. Tetningsveggen skal kunne tåle vekten av vannmengden og vanntrykket uten at det oppstår store setninger eller utgravninger av strømmende vann. Tetningssonen må kunne føres til tett fjell, og eventuelle løse partier må renskes vekk.

9.3.6 Overvåkningsprogram for sigevann og overflatevann

Det skal føres kontroll med inntrengning av nedbørsvann i deponiet, jf. pkt 9.3.4.

Bedriften skal ha et overvåkingsprogram for sigevann i driftsfasen. Programmet skal etableres før deponering i deponi 2 tar til og omfatte kontinuerlige vannføringsmålinger av sigevann og kvartalsvise målinger av sigevannets og overflatevannets sammensetning, jf avfallsforskriftens kapittel 9 vedlegg 3. Både for sigevann og overflatevann kreves blandprøver som er representative for den gjennomsnittlige sammensetningen siden forrige prøvetakning.

Det skal analyseres på ammonium, fosfat og fluorid samt aluminium og tungmetaller oppstrøms deponiet før innledning i gruvesystemet og nedstrøms deponiet i utslippet i Sunndalsfjorden. I tillegg skal det gjøres en enkeltmåling av PAH og PCB i utslippet fra deponiet.

Forslag til måleprogram skal være sendt SFT til uttalelse minst 3 måneder før deponi 2 tas i bruk. Resultatene fra kontrollmålingene skal rapporteres til SFT innen 1. mars hvert år.

Dersom målingene tilsier at utslippets innhold av forurensende stoffer er lavt, kan SFT redusere krav til målefrekvens og omfang av måleparametre. Hvis innhold av forurensende stoffer er høyt, og medfører fare for nedsatt miljøkvalitet av resipient, kan SFT pålegge rensing av sigevannet.

9.3.7 Overvåkningsprogram for utslipp til luft

Det skal etableres rutiner for håndtering av saltslagg på deponiet som begrenser støvutslipp og mulige skogskader mest mulig.

Det skal etableres et overvåkningsprogram for utslipp til luft tilsvarende som for deponi 1, jf pkt 9.2.4 og det er særlig ammoniakk som skal overvåkes. Programmet skal også innholde varslingsrutiner og forslag til tiltak ved unormalt høye utslipp.

Forslag til måleprogram skal være sendt SFT til uttalelse minst 3 måneder før deponi 2 tas i bruk. Resultatene fra kontrollmålingene skal rapporteres til SFT innen 1. mars hvert år.

9.3.8 Krav til drift av deponiet - journal

Bedriften skal benytte tildekkingsmasser for å begrense avdamping og støving fra deponiet og bare ha åpent et begrenset areal hvor det legges ut nytt avfall, jf avfallsforskriftens kapittel 9 vedlegg I nr. 5.

Det skal føres journal over daglig drift og mengder avfall som deponeres. I journalen skal inngå løpende oversikt (f. eks ukentlig eller månedlig) over deponiets utvikling som viser disponert areal og gjenværende kapasitet. Eventuelle setninger i fyllingen skal registreres.

9.3.9 Avslutning og etterdrift

Bedriften skal utarbeide plan for etterdrift (omfattende vedlikehold, overvåking og kontroll av forurensningsutslipp) i minst 30 år for deponi 2 tilsvarende det som ble gjort for deponi 1. Planen skal sendes SFT for uttalelse 3 måneder før deponi 2 tas i bruk.

9.3.10 Krav om finansiell garanti

Bedriften skal ha etablert en tilfredsstillende finansiell garanti eller annen tilsvarende sikkerhet for deponiet for å sikre at forpliktelsene som følger av denne tillatelsen, herunder kravene til nødvendige tiltak i avslutnings- og etterdriftsfasen, kan oppfylles. Forslag til finansiell garanti med beregning av kostnadene forbundet med å oppfylle garantien skal sendes SFT minst 3 måneder før deponi 2 tas i bruk.

10. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

10.1. Miljørisikovurdering

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikovurdering av sin virksomhet. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikovurderingen skal dokumenteres og omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikovurderingen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

10.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikovurderingen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

10.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikovurderingen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning.

Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

10.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift³. Bedriften skal også så snart som mulig underrette SFT i slike tilfeller.

11. Måling og beregning av utslipp. Rapportering til SFT

11.1 Måling og beregning av utslipp

11. Bedriften skal gjennomføre målinger og beregninger av utslipp til luft og vann, samt støy i omgivelsene. De skal sikre og dokumentere at gjeldende krav i tillatelsen (jfr punkt 2.1.) og i relevante forskrifter overholdes.

Målinger og beregninger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp. De skal omfatte både de komponenter som er uttrykkelig regulert gjennom grenseverdier og andre komponenter som er omfattet av rapporteringsplikten i henhold til SFTs veileder til bedriftenes egenrapportering. Veilederen er lagt ut på www.sft.no.

Målinger og beregninger skal gjennomføres etter et program som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måle- og beregningsprogrammet skal blant annet beskrive fastlegging av målemetode og prøvetakningsmetode, utvelgelse av måleperioder, samt beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes.

Bedriften skal i forbindelse med utarbeidelse og revidering av måle- og beregningsprogrammet vurdere usikkerheten i målingene, og søke å redusere denne mest mulig.

Prøvetaking og analyse skal utføres etter CEN-standard eller Norsk Standard (NS). Dersom disse ikke finnes, kan annen utenlandsk / internasjonal standard benyttes. SFT kan akseptere at annen metode brukes også der standard finnes, dersom det dokumenteres tilfredsstillende at den er minst like formålstjenlig. Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret.

Dersom bedriften bruker eksterne laboratorier / konsulenter for prøvetaking og analyse, skal akkrediterte laboratorier / tjenester benyttes der dette er mulig.

11.2. Rapportering til SFT

Bedriften skal rapportere innen 1. mars året etter utslippsåret på standardiserte skjemaer som sendes ut av SFT.

Rapportering skal skje i henhold til SFTs veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.sft.no.

Bedriften skal i forbindelse med rapportering av utslippsdata til SFT angi og kommentere usikkerheten i datamaterialet.

12. Undersøkelser og utredninger

12.1 Økotoksikologiske undersøkelser

Alumox skal gjennomføre økotoksikologiske undersøkelser av utslippets egenskaper i løpet av sommerhalvåret 2005 og 2006. Målet er å bestemme om deponiet påvirker levende organismer i fjorden rundt utslippet med tanke på om det i etterdriftsfasen eventuelt må gjennomføres utslippsreducerende tiltak. Det vises til SFT- veiledning 1750/2000 "Økotoksikologisk undersøkelse av industriavløp". Resultatene av undersøkelsene skal rapporteres til SFT hhv innen 1.11.2005 og 1.11.2006.

13. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal SFT på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

14. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes SFT senest 1 måned etter eierskiftet.

15. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensning. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensning etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til SFT.

SFT kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. SFT kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift om farlig avfall. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til SFT innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til SFT i god tid før start er planlagt.

16. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

Tabell 1: Liste over prioriterte stoffer, jf punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Kobber og kobberforbindelser	Cu og Cu-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktaborbromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyl	PCB
Tetrakloreten	PER
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Trikloreten	TRI
Muskxylener (nitromuskforbindelser):	
Muskxylen	
Muskketon	
Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
Perfluor oktylsulfonat og andre perfluorerte alkylsulfonater	PFOS, PFAS
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenylyltinn	TFT, TPT

Vedlegg 2 a

SFTs avgjørelse og begrunnelse

1. Omsmelteverket/produksjonsforhold

Alumox AS har tillatelse til produksjon av utsmeltet aluminium fra dross og omsmelting av aluminiumsskrap på Rød i Eidsvåg. Området er regulert til industriformål. Bedriften har i tillegg tillatelse til å benytte et deponi i Bergmesteren på Raudsand til saltslagg og filterstøv fra omsmelteprosessen. Dette deponiet ble tidligere brukt av nedlagte Aluscan og omtales heretter som deponi 1. Deponiet ligger på et dagbrudd/nedrast gruveområde som beskrives nærmere under dette brevets pkt 3.

Deponi 1 er snart fullt. Bedriften har derfor søkt om å ta i bruk et nytt område i Bergmesteren til deponi for saltslagg og filterstøv i samme område som møllestøv i dag er mellomlagret. Søknaden omfatter også tillatelse til at møllestøvet kan deponeres permanent der det i dag er mellomlagret. Søknad om tillatelse til nytt deponi (heretter kalt deponi 2) er nærmere beskrevet under dette brevets pkt. 3.

2. Miljøpåvirkning fra omsmelteverket

2.1 Støy

Det er ikke foretatt endringer i støykrav som gjelder omsmelteverket i forhold til krav gitt i tidligere tillatelser. Miljømyndighetene er i ferd med å revidere retningslinjene for industristøy og innføre nye støygrenser blant annet som følge av EUs rammedirektiv for støy (direktiv 2002/49/EF). Nye støykrav blir vurdert når disse er ferdige.

2.2 Utslipp til luft

Alumox AS har utslipp til luft av støv og fluor fra omsmelteverket på Rød. Det har tidligere vært problemer med "røykteppe" som følge av utslipp fra smelteovnene. Tidligere problemer med "røykteppe" som skyldtes diffuse utslipp er løst vha et anlegg for oppsamling og rensing av disse utslippene. Som følge av lokale "sviskader" på vegetasjonen rundt bedriften, er det stilt krav om en undersøkelse av fluorinnholdet i løvtrær 1 år etter oppstart av omsmelteverket. Omsmelteverket ligger i et jordbruksområde. Det er derfor også som vilkår til tillatelsen satt krav om årlig måling av fluor i beitegress.

3. Søknad om nytt deponi

3.1 Saksbehandling

Søknad datert 29. april 2003 om tillatelse til nytt deponi for saltslagg og møllestøv, forhåndsmelding om konsekvensutredning datert 2. juli 2003 og konsekvensvurdering har vært kunngjort og sendt på høring i samsvar med plan- og bygningslovens § 33-3. Det vises til rapportene 410071-2 og 410071-3 og 410717-1 fra Multiconsult, heretter omtalt hhv som søknad, forhåndsmelding og konsekvensutredning. SFT anser utredningsplikten som oppfylt.

Omsmelteverket på Rød ble tatt under konkursbehandling 10. oktober 2003, og bostyret ved advokatfirmaet Øverbø med flere har overtatt det administrative ansvaret for virksomheten. I brev av 18. mai 2004 fra advokatfirmaet informeres SFT om at virksomheten i sin helhet er solgt til Alumox AS som så opprettholder søknad om tillatelse til nytt deponi.

Beskrivelsen i dette brevets pkt 3 er i sin helhet basert på forannevnte utredninger, dvs søknad, forhåndsmelding og konsekvensutredning.

3.2 Beskrivelse av deponiområdet

Deponiområdet i "Bergmesteren" ligger innenfor det gamle gruveområdet for uttak av jernmalm i Rødsand Gruver. Området er et rasområde der terrenget er ødelagt av tidligere gruvedrift med store kratere, innraste områder, bratte kanter og åpne sjakter. Terrenget er uegnet for alminnelig ferdsel og avstengt for uvedkommende med gjerde og bom. Nord for deponiene er det blandingsskog av gran, furu og bjørk mens det i sør er anleggsveier og noe skog.

Deponiområdet ligger i det gruveområdet som betegnes Z-malmen. Gruvedriften foregikk hovedsakelig underjordisk (i Z-gruva), men det ble åpnet et større dagbrudd der det er søkt om å legge det nye deponiet. Gruvestrossa som deponiene drenerer til går ned til 150 m.u.h. Den forbindes med hovedgruva via to tverrgående tunneller, en på nivå - 150 m og en på - 101 m som er den primære dreneringsveien for vann fra Z-gruva. Strossa er fylt med vann til havnivå og over dette med stor stein til ca. 30 meter under terreng. Drenering av sigevann skjer kun nedover i strossa og dreneringsvann blander seg med vannet i den vannfylte delen. Gruva skal fungere som et utfellingsbasseng for tungmetaller samt at et sandfylt gruvemagasin skal fungere som filter for sigevannet.

3.3 Deponi 1

Alumox AS har tillatelse til deponi 1 som snart er fullt. Gruvestrossa der deponi 1 ligger er utgående i dagen på + 254 m.o.h. og er et vertikalt rasområde i fjell. Avrenningen fra deponi 1 blir samlet opp ved hjelp av en avskjærende grøft og ført ned i gruva. Deponi 1 drenerer til samme oppsamlingssystem som det nye deponiet det er søkt om, og utslippspunkt for sigevann til sjø vil bli det samme for begge deponiene.

Den ene av de to bekkene i området, Rognbekken, som ligger i sør er svakt påvirket av deponi 1, noe som trolig skyldes støvflukt fra deponerte masser. Rognbekken er også forurenset av møllestøvet som har vært lagret uten sigevannssoppsamling over lengre tid.

Deponi 1 har tidligere vært benyttet av Aluscan, men fra januar til oktober 2003 ble det etter tillatelse til Aluvest benyttet til saltslagg og filterstøv fra omsmelteverket på Rød.

Gjenværende kapasitet i deponiet ble i januar 2003 grovt anslått til 100 000 tonn. Etter det er det deponert ca 20 000 tonn slik at gjenværende kapasitet er ca. 80 000 tonn. Tillatelsen til deponi 1 er tatt inn i tillatelsen av dags dato til Alumox AS og gjelder til deponiet er fullt.

Deponeringen av avfall fra Aluscan har medført sviskader på skogen rundt deponiområdet, og et betydelig antall trær er døde. Skadene skyldes at det har blitt utviklet ammoniakk-gass i det deponerte materialet når dette har kommet i kontakt med vann. Gassutviklingen har også medført sjenerende lukt for beboere i nærheten.

3.4 Deponi 2

3.4.1. Beliggenhet i terrenget

Deponi 2 søkes lagt i et dagbrudd omtrent 150 meter nordvest for deponi 1 og ca. 600 m vest for Sunndalsfjorden lenger nord enn deponi 1. Dagbruddet er en åpen grøft som strekker seg nedover i terrenget mot sjøen fra kote + 240 i vest ned til kote + 150 i øst. Ved kote + 152 (laveste driftsnivå) går en kort stoll (gruvegang) innover i gruvemalmen, se pkt 3.4.5.

3.4.2 Geologisk og geomekanisk beskrivelse

Bergarten i deponiområdet er amfibolitt innfoldet i gneis. Forvitring av mineralene i bergartene som følge av vannpåvirkning antas å være liten, og vil uansett ikke kunne påvirke stabiliteten i deponiet.

Deponiet søkes etablert direkte på fjell uten bunnmembran. Bunnen består av rød gneis som er en relativt massiv og tett bergart. Sigevann og overflatevann som er i kontakt med avfallet, eller som kan være påvirket av utlekking fra avfallet, skal samles opp i et lukket system og ledes i det underliggende gruvesystemet for utfelling av tungmetaller og rensing som beskrevet under pkt 3.4.5.

3.4.3 Avfallsbeskrivelse, mengder/volum

Det søkes om deponering av i alt 30 000 tonn møllestøv og en årlig mengde filterstøv og saltslagg på hhv 3000 tonn/år og 50 000 tonn/år fra eget omsmelteverk på Rød. Saltslagg og møllestøv er klassifisert som farlig avfall etter den europeiske avfallslisten som gjelder i følge avfallsforskriften kap.11. Deponiet antas å kunne romme over 500 000 tonn avfall, men det er i første omgang aktuelt å ta i bruk en mindre del av området ved møllestøvet.

Saltslagg utgjør hoveddelen av avfallet og består hovedsakelig av aluminiumsoksid, salter og en mindre andel metallisk aluminium. Møllestøv består av tilnærmet samme komponenter som saltslagg. Avfallet som søkes deponert er tørrere og inneholder mindre salt enn det som er deponert i deponi 1. Avfallet reagerer med vann og danner metangass, ammoniakk og fosfin. Filterstøv er ikke reaktivt.

3.4.4 Bunn- og sidetetting

I avfallsforskriftens kapittel 9 vedlegg I stilles spesifikke krav til tykkelse og permeabilitet for den geologiske barriere kombinert med en bunnmembran i driftsfasen. I følge søknaden vil den bergart deponiet består av oppfylle krav i til permeabilitet og tykkelse ved at $K^1 \leq 1.0 \times 10^{-9}$ m/s og tykkelse ≥ 5 m. K er mineralsjiktets hydrauliske ledningsevne målt i meter pr. sekund (m/s). Drenering gjennom det underliggende gruvesystemet vil danne en innadrettet gradient for hele området. Sigevann som dreneres diffust gjennom eventuelle sprekker og utettheter i fjellet vil derfor også ledes inn i gruvesystemet. Ekstra bunn- og sidetetting er således vurdert som unødvendig, og det søkes om unntak fra krav om bunnmembran.

3.4.5 Sigevannsoppsamling og behandling av sigevann

I alt 90 000 m³/år nedbørsvann, som tilsvarer 3 l/sek vil anslagsvis kunne infiltrere inn i deponiet og videre inn i gruva. Dagbruddet der deponi 2 er søkt lagt, har form som en stor hellende grøft i landskapet fra vest mot øst. Nedstrøms møllestøvlageret følger vannet naturlig fall langs bunnen til nedkant av dagbruddet der det drenerer gjennom fyllmassen og inn i den såkalte bremsebanetunnelen ved område F, se vedlagt figur 2b med henvisninger A-F. Noe vann drenerer også utenom denne tunnelen nesten parallelt med denne til område G. Her er det lagt en asfaltkant/terskel for å sikre at vannet ledes ned i gruvesystemet ved nivå + 101 (område B) der det går sammen med vann fra tunnelen.

Ved endeåpningen av bremsebanetunnelen (område A) er det laget en "fangdam" for vann som kommer fra bekker og lignende slik at dette også kommer inn i tunnelen. Vannet ledes videre i nedgravde rør i retning sørøst via område D til tidligere knuseverk (område C) og videre gjennom tunnel til et tidligere pukkverk (område D). Her samles vannet i en ny fangdam og ledes nordøstover i rør til sjakt 4 (område E) nærmere kaiområdet.

Hit føres også sigevann fra deponi 1. Videre dreneres vannet gjennom gruvesystemet og forbindes med hovedgruva. Fra gruva går sigevannet ut i Sunndalsfjorden gjennom et gruvemagasin som er fylt med avgangssand fra gruva. Magasinet er på kote + 4 til - 40 og fungerer som et utfellingsbasseng og filter for sigevannet.

¹ mineralsjiktets hydrauliske ledningsevne målt i meter per sekund (m/s)

For å hindre avrenning av overflatevann til de to bekkene i området, Rognbekken i sør og Grenseelva i nord skal det grøftes sør for deponiet slik at overflatevann ledes ned i gruvesystemet utenom deponiet. De to bekkene vil derfor ikke komme i kontakt med det nye deponiet.

For å hindre ukontrollerte utsig mot øst (mot fjorden), foreslås å etablere en tetningsvegg med utløp til en kum slik at alt sigevann samles i kummen. Tetningssonen må kunne føres til tett fjell, og eventuelle løse partier må renskes vekk. Grunnvannsnivået er langt under deponibunnen (kote 4) og grunnvann blir ikke berørt.

3.4.6 Sigevannsutslipp og kontroll av sigevann

Utløpet fra gruva ligger på kainivå og går via overløp til sjø. Ved overløpet er det en kum for prøvetakning av utslippet. Sigevannet er søkt sluppet ut i dypvannsutslipp på 30 meter.

3.5 Konsekvenser

3.5.1 Samfunnsmessige konsekvenser

Alumox AS driver gjenvinning av aluminium fra restprodukter som dannes ved behandling av aluminium, noe som i seg selv anses som viktig både av ressurs- og samfunnshensyn.

Nesset kommune har allerede mistet en større industriarbeidsplass ved at Aluscan/Alox Nor gikk konkurs. Alumox AS vil bli den største private arbeidsgiver i kommunen og har derfor stor betydning for lokalsamfunnet.

3.5.2 Konsekvenser for natur, landskap, friluftsliv

I kommuneplanen er området er i dag avsatt til gruve/bergverksområde, og det arbeides med omgjøring til industriareal. I Nesset kommune er det sju naturområder for friluftsliv som er nasjonale vernesområder, og deponiet ligger utenfor disse. Det er heller ikke registret fornminner, og det er lite sannsynlig at kulturminner vil bli berørt. Slik terrenget i deponiområdet er, vil det være uegnet for friluftsliv, og et nytt deponi vil således ikke få noen negative konsekvenser for dette. Under driften av deponiet vil området fremstå som et anleggsområde. Etter hvert kan utfylling av området rent estetisk og bruksmessig ha positive konsekvenser for landskapet og muliggjøre bruken til friluftsliv i fremtiden. Det er ikke kartlagt fredede dyrearter i området rundt deponiet, men en regner med at gjenskaping av landskapet generelt vil forbedre vilkårene for faunaen.

3.5.3. Konsekvenser av utslipp til luft

Ammoniakkutvikling fra deponering av vått avfall fra nedlagte Aluscan og saltslagg fra Aluvest har ført til sviskader på skogen rundt deponi 1. Saltslagget som nå skal deponeres vil være tørt. Avgassingene vil da bli mindre, men avfallet kan støve noe. Noe skogskader som følge av støv kan forventes sør og vest for deponi 2 og noe østover ned mot fjorden dersom spredningsmønsteret er det samme som ved deponi 1. Mot nord ligger en naturlig støvbarriere i landskapet, men skogen ned mot fjorden er ikke beskyttet mot støvskader.

Utover det som er nevnt om skogskader, forventes ikke støv- eller gassutvikling som medfører sjenerende lukt eller helse- og miljøskader av betydning. Det forutsettes da at de som arbeider på deponiet har nødvendig støvbeskyttelse. Deponiet skal suksessivt tildekkes, og etter avsluttet deponering forventes at naturlig vegetasjon gjenopprettes.

3.5.4 Konsekvenser for vannmiljø

Bunnen i deponiet består massiv, tett gneis. Noe oppsprekking, som skyldes tidligere sprengninger og gruveaktivitet vises i sidene av dagbruddet, men lite i bunnen. Sprekkene er grunne og drenering og strømningsforhold er undersøkt ved ledningsevne målinger og annen kartlegging. Undersøkelsen tilsier at sprekkene bare i neglisjerbar grad vil kunne medføre sigevannsinfiltrering i fjellgrunnen.

Derimot er rørsystemet som er beskrevet foran ikke tilstrekkelig til å håndtere alt vannet som drenerer ut av bremsebanetunnelen. Oversvømmelser kan forventes ved mye nedbør og snøsmelting ved at vannet renner over fangdammen i område A og videre nedover lia i åpent terreng.

Det går også en gruvegang under deponiet med vann som er påvirket av deponiet. Den møter oppsamlingssystemet for sigevann fra pkt G i pkt B, men ledes ikke inn i gruvesystemet. Dette vannet går i dag som overflatevann direkte til sjøen.

Eventuelle utspring av vann mot sjøen i dalsida nedstrøms dagbruddet/deponiområdet kan ikke påvises. Om slike kilder finns, må de være så små og med så liten vannføring at de ikke trenger ut i dagen. Mindre lekkasjer som da eventuelt infiltrerer løsmassene, antas ikke utgjøre noen forurensingsmessig risiko.

Sedimentene rundt utløpet til Sunndalsfjorden er sterkt forurenset etter virksomheten ved Aluscan. Utslipet har trolig foregått på 21 meter dyp der det er brudd på utslippsledningen. Dette betyr at den ønskede innlagringen av utslippet under den eufotiske sonen ikke ble oppnådd, og at dette kan være årsak til de til dels store negative virkningene både på sedimentene og på flora og fauna. Sigevannet er nå søkt sluppet til sjøen på 30 meters dyp utenfor kaiområdet på Raudsand. Noe eutrofiering/begroing rundt utslippet på grunn av ammoniakkslipp kan likevel forventes.

Utslipet fra deponiene vil kunne inneholde aluminium, ammonium, fosfat og fluorid, men det forventes at både mengder og konsentrasjoner av stoffene vil være betydelig redusert sammenlignet med utslipp av prosessvann fra Aluscan. Saltinnholdet i saltslaget som skal deponeres er vesentlig lavere enn i tidligere deponert avfall. Det medfører lavere pH og mindre utlekking av aluminium. I tillegg er vannmengden betydelig mindre. Det er sannsynlig at gruvassrensekapasitet er avhengig av belastningen. Det er derfor også forventet en bedring i gruvassrensekapasitet etter at tilførselen av prosessvann er falt bort.

Prøver av møllestøvdeponiet viser lave eller neglisjerbare verdier både av organiske stoffer og tungmetaller med unntak av noe forhøyede verdier for kobber. Kobberkonsentrasjonen synker nedover mot sjøen, og kobber er ikke påvist i utslippsvannanalyser som er tatt etter at driften ved Aluscan opphørte. Tilsvarende utslippsreduksjon kan forventes også for andre komponenter i avfallet.

Det er vært kostholdsråd på grunn av PAH i Sunndalsfjorden. Målinger av utslippsvannet som har drenert gjennom deponi 1 og gruvesystemet viser verdier helt i den nedre del av skalaen sammenlignet med PAH-verdier målt i Sunndalsfjorden for øvrig. PAH og enkelte andre forurensningskomponenter kan tilskrives avfall som tidligere er deponert i gruvesystemet. Utvasking av slike stoffer vil avta når vanngjennomstrømningen avtar.

3.5.5 Konsekvenser av støy

Støy som følge av deponidriften vil være fra transport av masser og innfylling i deponiet. Støyen anses ikke å ha konsekvenser av betydning for naboer eller friluftsliv.

3.6 Uttalelser til søknad, melding og/konsekvensvurdering

3.6.1 Innkommne uttalelser

Uttalelse datert 23. juni 2004 fra Storøy kjemiske fagforening (SKF). SKF representerer ansatte i sekundærsmelteverket Multiserv Norway AS som er konkurrent til Alumox AS. SKF viser til at Alumox AS skal etablere tilsvarende virksomhet på Møre som Multiserv driver på Karmøy og ønsker en bekreftelse på at Alumox AS får samme strenge krav til konsesjon og utslipp som deres egen bedrift. Det vises vider til planer om et gjenvinningsanlegg for saltslagg på Karmøy som vil føre til en deponifri drift der.

Uttalelse datert 2. august 2004 fra Neset kommune ved Rådmannen. Rådmannen presiserer hvor viktig det er at saken prioriteres.

Uttalelse datert 16. august 2008 fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Fylkesmannen har følgende kommentarer:

- Bunnsedimentene utenfor Raudsand er forurensset av utslipp fra den gamle gruva, men er tilført andre stoffer som aluminium, kobber og PCB etter at gruva ble nedlagt. Konsentrasjonene er så høye at de krever særlige vurderinger i forbindelse med tiltaksplan for Sunndalsfjorden. Det er derfor viktig med kontroll med sigevannet og en vurdering av mulige rensetiltak.
- Fylkesmannen kan ikke se at eventuell tilleggsbelastning av langvarige deponiutslipp er gjort i forhold til sedimentprosjektet og mål for vannkvalitet. Dette må vurderes særskilt ettersom det er søkt om unntak fra krav om dobbel bunntetting med gruva som "filter" med en usikker renseeffekt. Bedre dokumentasjon på at berggrunnen sørger for tilstrekkelig oppsamling og at gruva gir god nok sigevannskontroll etterlyses.
- Hele tiltaksplanen for Sunndalsfjorden er basert på opprydding og minimalisering eller stans av utslipp, og man kan ikke se at virkningen på sedimentprosjektet av et nytt utslipp er vurdert i KU. Dette må vurderes ved behandling av søknaden om unntak fra avfallsforskriften kap.9 vedlegg I.
- Konsekvensene av utslippet bør vurderes i forhold til vannrammedirektivet dersom det ikke indirekte er gjort under resipientvurderingen i KU. Fylkesmannen mener uansett at ytterligere vurdering må gjøres

Uttalelse datert 26. august 2004 fra kommunelegen i Neset der følgende kommentarer er gitt:

- Saken er ikke behandlet politisk i kommunen da et nytt deponi er avgjørende for sysselsetting. Kommunelegens uttalelse er basert på gjeldende lover og forskrifter om helsetjenester og miljørettet helsevern.
- Utredningene som er gjort er grundige og basert på faktiske målinger og befaringer samt tidligere undersøkelser. Svakheter som må rettes opp gjelder sikkerhet mht utslipp til vann. Råd mht bruk av fisk og skalldyr fra fjorden og bading og lufta i området bør vurderes. Ansvarsforhold som også gjelder tidligere forhold som kan gi utslipp fra gruva må være avklart før konsesjon blir gitt.
- Deponiområdet er ikke egnet for allmennheten mht tur, jakt, bærplukking og lignende.
- Deponi 2 har større overflate og ligger mer åpent til enn deponi 1 noe som vil kunne medføre større støvspredning og spredning av ammoniakkluft med vinden. Det krever strenge krav til systematisk tildekking av deponiet etter hvert som det fylles slik at åpent deponi begrenses mest mulig. Strenge krav som gjelder kontroll av deponert mengde er nødvendig og mellomlagring av masser bør som hovedregel ikke tillatelses.

Videre må det være full kontroll med sivevann gjennom deponiet og utslipp til sjø og kriterier for krav om tilleggsrensing av utslippet.

- Problemer med støvutslipp fra omsmelteverket på Rød som ikke blir rensert og støvutslipp som følge av at renseanleggene svikter påpekes. Forholdene ble tatt opp av SFT ved inspeksjon like før bedriften gikk konkurs og bør følges opp videre ved ny oppstart av fabrikk.
- SFT bes om å sikre at bedriften har et velfungerende internkontrollsystem, at prøvetaking er hyppig og utføres av kompetent personell og at vedlikehold av renseutstyr er systematisk slik at feil rettes straks. Det bes om at SFT følger bedriften nøye og at både bedriften og SFT samarbeider med kommunen.

3.6.2 Bedriftens kommentarer

Bedriften har ikke gitt kommentarer til uttalelsene

4. SFTs avgjørelse og begrunnelse

Alumox AS driver gjenvinning av aluminium fra avfall fra aluminiumsindustrien, noe som bare bruker 10 % av energimengden sammenlignet med primær aluminiumsproduksjon. SFT anser dette både som energi- og ressursmessig viktig. Det finnes pr. i dag ingen virksomheter som mottar avfall fra sekundær aluminiumsindustri (saltslag og filterstøv) for prosessering i Norge, og prosessering i utlandet anses pr. dato ikke som aktuelt ut fra økonomiske hensyn. SFT har derfor ut fra en totalvurdering funnet at tillatelse til deponi 2 på bestemte vilkår kan gis, noe som innebærer at kravet om å flytte møllestøvet til deponi 1 frafalles. Nedenfor gis en kort vurdering mht omsmelteverket og deponi 1 og en mer detaljert begrunnelse for SFTs avgjørelse mht deponi 2.

4.1 Omsmelteverket på Rød

Det er nær sammenheng mellom størrelsen på produksjonen i omsmelteverket og mengde avfall som produseres. SFT har på den bakgrunn redusert rammen for mengde dross som kan omsmeltes i anlegget på Rød med ca 60 % etter dialog med bedriften. I tråd med kommunelagens uttalelser har SFT innskjerpet krav til interne rutiner for å redusere støvutslipp til luft både fra de etablerte utslippspunktene og mer diffust fra produksjonslokaler, transport og den daglige driften for øvrig.

SFT har i denne omgang ikke funnet det påkrevd med øvrige endringer i forhold til gjeldende utslippstillatelse for omsmelteverket. I følge artikkel 5 i rådsdirektiv 91/61/EF (IPPC-direktivet) skal alle virksomheter drives i overensstemmelse med direktivets krav innen 31.10.2007. Det skal vurderes om utslippsvilkårene er i samsvar med krav som kan forventes ved bruk av best tilgjengelige teknikker (BAT) slik det er beskrevet i EUs Reference Document (BREF-dokumenter). På denne bakgrunn har SFT stilt krav om at Alumox AS innen 6 måneder etter oppstart og senest 1.11.2005 skal vurdere omsmelteverket i forhold til BREF for the Non Ferrous Metals industries. SFT vil deretter foreta en gjennomgang av utslippstillatelsen med sikte på implementering av BAT innen 1.10.2007.

4.2 Deponi 1

I deponitillatelsen er det stilt krav til avslutning og etterdrift i hht innsendt plan som SFT har funnet dekkende. Fordi driften ved Aluvest opphørte etter konkurs, ble frist for å opprette en garanti på kr. 350 000,- for avvikling og etterdrift av eksisterende deponi i hht krav i tillatelsen av 6.11.2003 overskredet. SFT har nå stilt krav om at slik garanti skal være opprettet før driften ved Alumox AS settes i gang.

Beregningen over gjenværende kapasitet på deponi 1 i 2003 til 80 000 tonn er usikker, SFT frafaller kravet om å sette av plass til mellomlagret møllestøv i deponi 1. Det foreligger ingen klare skisser over hvordan deponiet er tenkt bygget opp mot fjellsiden sør for deponiet. SFT har derfor som vilkår for tillatelsen satt krav om en ny beregning av deponiets kapasitet og varighet samt en klarere plan over hvordan det er tenkt fylt opp mot nevnte fjellvegg.

Sigevann fra deponi 1 skal samles opp og ledes inn i samme system som deponi 2 ved sjakt 4, jf pkt 3.3.5. Dette er behandlet under pkt 4.3.

4.3 Deponi 2/generelt for begge deponiene

4.3.1 Reguleringsplaner og verneplaner

Selve deponiområdet er lite egnet til alminnelig ferdsel, og det foreligger ingen verneplaner eller kommunale miljømål for området. Området er søkt regulert til industriformål. Med unntak av mulig påvirkning på skogen, jf pkt 4.3.2, kan ikke SFT se at bruk til deponiformål forringer selve området som sådan utover dagens tilstand.

4.3.2 Utslipp til luft- driftsplan

Skogen rundt deponi 1 har vært utsatt for relativt stor skade på grunn av ammoniakk-utvikling. Noe skogskade må fremdeles påregnes på grunn av støv fra saltslagget. SFT har i den sammenheng stilt krav om at støvutslipp skal begrenses mest mulig, og at det fremlegges en driftsplan som viser hvordan deponiet kan tildekkes etter hvert som det fylles opp. I tillegg skal utslipp til luft av ammoniakk fra deponiene overvåkes. I tillegg finner SFT det hensiktsmessig med en enkel skisse over hvordan deponeringen i deponi 2 er planlagt.

4.3.2 Drenering, sigevannsoppsamling, bunn- og sidetetting

I følge avfallsforskriftens kapittel 9 vedlegg I punkt 3.4 kan forskriftens krav til bunntetting og sigevannsoppsamling vurderes lempet på etter en miljørisikovurdering. De konsekvensvurderinger som er foretatt for deponiet tilsvarer krav om kildekarakterisering og transportkarakterisering i hht veileder for miljørisikovurdering av bunntetting og oppsamling av sigevann ved deponier. Denne tilsier at den geologiske barriere i bunnen av deponiet oppfyller forskriftens krav og at sigevannet ledes inn i gruvesystemet på en måte som gjør at krav om bunnmembran ikke er påkrevd, jf pkt 3.4.4. På bakgrunn av miljørisikovurderingen, finner SFT at faren for miljøskade vil være liten slik at det på bestemte vilkår kan gis unntak fra kravet om kunstig tetningsmembran.

En forutsetning for at unntak gis, er at det iverksettes enkelte ytterligere tiltak for oppsamling av sigevann og avledning av overflatevann. Vi har blant annet stilt krav om oppsamling av sigevann nærmest mulig deponiet og møllestøvlageret (rundt punkt F i vedlegg 1), og at alt sigevann, herunder vann som går åpent til punkt G, skal ledes i lukkede systemer ned mot gruva. I tillegg kreves tiltak for å lede nedbørsvann utenom deponiet og utenom bekkene i området slik at vannmengdene i oppsamlingssystemet for sigevann reduseres og direkte avrenning til sjøen av forurenset vann unngås.

4.3.3. Utslipp til vann

Tidligere undersøkelser (NIVA 1991-92) og målinger fra tilsvarende deponiutslipp andre steder tilsier at vesentlige utslipp av ammoniakk er å forvente, men at utslipp og sedimentasjon av tungmetaller kan forventes å være lavt. Av konsekvensvurderingen fremgår at utslipp fra deponiet være vesentlig mindre enn utslippene fra nedlagte Aluscan/Alox både mht mengde og forurensende komponenter i avfallet. Avfallet som skal deponeres inneholder også mindre salt, og påvirkning på vannkvalitet når det gjelder pH og aluminiumsutløsning

vil være betydelig redusert. Undersøkelser f. eks av kobber i deponiet og i utslippet etter at påvirkning av utslipp fra Aluscan har opphørt, tilsier at det er god tilbakeholdskapasitet i oppsamlingssystemet for sigevann, og at renseeffekten i gruva er god. Dette skal verifiseres gjennom vilkår stilt i tillatelsen.

Konsekvensutredningen tilsier også at komponenter som skyldes forurensinger som ligger i gruva ikke følger med sigevannet ut i sjøen og bidrar til ny forurensning, jf pkt 3.4.4. Dette skal også verifiseres, spesielt når det gjelder PCB og PAH. Det har vært målt PCB i sedimentene utenfor utløpet, og det har vært kostholdsråd i Sunndalsfjorden på grunn av PAH. Det er viktig for vannkvaliteten i fjorden at utslippet ikke bidrar med slike stoffer. SFT har derfor bedt bedriften fremlegge et måleprogram for sigevannet som skal omfatte tungmetaller og andre utslippskomponenter som kan forventes fra saltslagget samt en enkeltmåling av PCB og PAH. Undersøkelsen skal også gi et bilde av spredning og sedimentasjon av de ulike komponentene rundt utslippet. Avhengig av resultatene vil SFT i tråd med kommunelegens anbefalinger kunne fremlegge saken for vurdering av kostholdsråd.

En viss eutrofiering rundt utslippet er å forvente som følge av ammoniakk i sigevannet. Ammonium er akutt giftig og bidrar til økt saltholdighet utenfor utslippet. SFT ser derfor behov for at det gjennomføres økotoksikologiske undersøkelser av utslippets for å se om utslippet fra deponiene påvirker levende organismer i fjorden rundt utslippet, og det er stilt vilkår om dette i tillatelsen.

En undersøkelse (NIVA 2003) viser at sedimentene er betydelig forurensset med aluminium, tungmetaller og PCB samt at det i fjæresonen har pågått eutrofiering og redusert/endret arts mangfold som med stor sannsynlighet kan tilskrives virksomheten ved nedlagte Aluscan. Høy pH i prosessvannet på grunn av natriumoksid har ført til at aluminium i stor grad er løst ut. Det foregår fylkesvise tiltaksplaner for Sunndalsfjorden som er basert på opprydding av forurensning og minimalisering eller stans av utslipp. SFTs vurdering er at utslippene vil være så små at de ikke kommer i konflikt med tiltaksplanen for fjorden. Utslippet er samlet i ett punkt som skal overvåkes både i drifts- og etterdriftsfasen. I tråd med Fylkesmannens synspunkter må utslippet eventuelt renses dersom utslippene er uakseptable i forhold til tiltaksplanen.

Etter en samlet vurdering finner SFT at konsekvensene for vannmiljøet vil være små både isolert sett og sammenlignet med situasjonen da Aluscan var i drift. Det forutsettes da at forannevnte tiltak for ytterligere oppsamling av sigevann og for å hindre oversvømmelser ved perioder med mye nedbør eller snøsmelting iverksettes.

4.3.4. Overvåking, avslutning og etterdrift

Deponiet er tenkt fylt opp til naturlig terrengnivå før endelig tildekning med permeable masser som singel eller pukk med begrenset finstoffinnhold. SFT har stilt krav om at tildekningen bør være slik at tilførsel av oksygen og utlufting av ammoniakk blir sikret. Etter at deponert avfall er ferdig avreagert vil området avslutningsvis bli dekket med vekstlag og tilsådd/beplantet. Det stilles krav til avslutning og etterdrift av deponi 2 og at det gis garanti for dette på samme måte som for deponi 1.

